

י.ט. לימודי הודו, איראן וארמניה

חוג לימודים לב"א¹

מטרת הלימודים

הכרת התרבויות, השפות והספרויות של הודו, העמים האיראניים, ארמניה, גרוזיה, טיבט ועמי מרכז אסיה השונים.

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים לתואר הראשון בחוג נלמדת במסגרת **לימודי חוג ראשי** או במסגרת **לימודי חוג משני** (פרטים על מסלולי הלימודים ראו עמ' 54).

הלימודים בחוג מחולקים לארבע מגמות: אחת **תרבותית-היסטורית** המקיפה את התחומים העיקריים בהם עוסק החוג, ושלוש מגמות העוסקות בלימודי השפות והספרויות של הודו, איראן וארמניה.

א. **מגמה תרבותית-היסטורית** - הקניית ידע בהיסטוריה והתרבות של הודו, טיבט, איראן, אסיה המרכזית, אזור ארמניה וגרוזיה ודרום מזרח אסיה, כולל הכרת שפת אחת התרבויות האלו.

ב. **מגמת לימודי הודו** - מבוא לציוויליזציה ההודית על היבטיה השונים - דת, הגות, ספרות, לשונות (קלאסיות ומודרניות), היסטוריה ואמנות. כמו כן ניתן ללמוד על הציוויליזציות העתיקות הגובלות בהודו, כגון טיבט, בורמה ועוד. לימוד לשונות הסנסקריט והטיבטית ברמה של יכולת קריאת טקסטים קלאסיים; מבחר של טקסטים ספרותיים המייצג סוגי ספרות שונים; וכן לפי בחירת התלמידים, שפות הודיות שונות וספרותן, כולל הכרת הדתות בהודו.

ג. **מגמת לימודי איראן - בשנה"ל תשס"ז - לא תיפתח המגמה.** מבוא לתרבות איראן על היבטיה השונים; המבנה הלשוני של השפה הפרסית ואלמנטים של תולדות השפה: הכרה שיטתית של תולדות הספרות הפרסית ובקיאיות במבחר טקסטים קלאסיים ומודרניים בשפה זאת; הכרת מבחר שפות איראניות אחרות - עתיקות, אמצעיות וחדשות ויכולת עבודה עצמית באותן שפות; יסודות הבלשנות ההיסטורית של השפות האיראניות; דתות איראן, ארכאולוגיה איראנית ואמנות פרסית; שפות וספרויות איראניות-יהודיות; תולדות היהודים באיראן ובאסיה המרכזית.

ד. **מגמת לימודי ארמניה** - דקדוק הלשון הארמנית הקלאסית וקריאה במבחר טקסטים מתורגמים ומקוריים; ארמנית חדשה מערבית ומזרחית; השפה הגרוזית לתקופותיה.

¹ תלמידים המעוניינים להמשיך לימודיהם לתואר שני ושלישי יכולים לעשות כן באישור מיוחד ובמסגרת **תכנית לימודים אישית**, בתנאי שיעמדו בדרישות הוועדה ללימודים מתקדמים (הסבר על תכנית לימודים אישית ראו עמ' 67 ודוגמאות לתכניות לימודים אישיות בעמ' 73-81).

סדר הלימודים לתואר הראשון

מסגרת לימודי חוג ראשי

א. מגמה תרבותית-היסטורית

לימודי מגמה	24-32 נ"ז
לימודי שפה	12-22 נ"ז
לימודי בחירה	10-12 נ"ז

סה"כ 56 נ"ז (לא כולל עבודות בכתב), ראו עמ' 175.

על התלמידים להשתתף לפחות בשלושה קורסי מבוא או קורסים כלליים אחרים על התרבויות השונות הנלמדות בחוג במשך שנה א'. במקרים מיוחדים ובאישור יועץ החוג ניתן להשאיר קורס מבוא אחד לשנה ב'. על התלמידים ללמוד שפת אחת התרבויות ברמה של 6 שעות לימוד לפחות ולא יאוחר משנת לימודיהם השנייה. תנאי מוקדם להשתתפות בסמינריון בו תיכתב העבודה הסמינריונית הוא לימוד שני קורסים הקרובים לנושא הסמינריון. העבודה הסמינריונית תיכתב בתחום שבו למדו התלמידים את שפת המקור.

עבודות בכתב

עבודה סמינריונית בשנה ב' ועבודה סמינריונית בשנה ג'.

לימודי השלמה

יבחרו מן הרשימה להלן, או קורסים אחרים מלימודים רלבנטיים, באישור ראש החוג:

1. האסלאם בהודו.
2. אמנות האסלאם.
3. היסטוריה של מרכז אסיה.
4. תורכית והיסטוריה של העמים התורכים.
5. מבוא לארכאולוגיה ביזאנטית.
6. מבוא לארכאולוגיה של ארצות האסלאם.
7. קורסים על המצב העכשווי בקווקז, הודו, איראן ומרכז אסיה.
8. קורסים ממדע הדתות.
9. קורסים על מזרח אסיה.

תנאי מעבר

משנה א' לשנה ב':

ציון 60 בשניים משלושת המבואות.

משנה ב' לשנה ג':

לימודי שפה ברמת מתחילים. כתיבת עבודה סמינריונית.

ב. מגמת לימודי הודו

המגמה כוללת ארבעה מדורים והם:

1. שפה וספרות סנסקריט;
2. לימודים טיבטיים;
3. שפות וספרויות אחרות של הודו וסביבתה;
4. דתות הודו.

התלמידים יבחרו באחת משלוש האפשרויות:

- מדור מורחב בשפה וספרות סנסקריטית. מדור זה יכלול 24 נ"ז (כולל סמינריון).
סמינריון; נוסף על כך מדור אחד בהיקף של 12-16 נ"ז מתוך המדורים האחרים ולימודי השלמה בהיקף של 12 נ"ז.

או

- מדור מורחב בלימודים טיבטיים. מדור זה יכלול 28 נ"ז (כולל סמינריון). נוסף על כך מדור אחד של 12 נ"ז מתוך המדורים האחרים ולימודי השלמה בהיקף של 12 נ"ז.

או

- לימוד שניים-שלושה מדורים: מדור אחד של 16 נ"ז (כולל סמינריון) ושני מדורים של 12-16 נ"ז כ"א, בנוסף ללימודי השלמה בהיקף של 8-16 נ"ז.

סה"כ 64 נ"ז (כולל עבודות בכתב וחומר קריאה נוסף) ראו עמ' 175.

הערה: תלמידים המסיימים את לימודיהם לקראת התואר הראשון באחת המגמות של החוג בציון 80 ורוצים להמשיך במגמה זו בלימודים לקראת התואר השני יוכלו לעשות זאת לפי אישור מיוחד ולפי תכנית אישית.

1. המדור לשפה וספרות סנסקריט

ני"ז	8	תרג	סנסקריט קלאסית
ני"ז	8-4	תרג או סמ	טקסטים בסנסקריט קלאסית או בוודית לתלמידי המדור המורחב
ני"ז	4	תרג, פרוס או סמ	טקסטים נוספים בסנסקריט קלאסית או בוודית או באווסטית

2. לימודים טיבטיים

ני"ז	8	תרג	טיבטית קלאסית או שפה בודהיסטית אחרת
ני"ז	8	תרג	טיבטית מדוברת או שפה בודהיסטית אחרת (סנסקריט, פאלי, בורמזית, סינית, יפאנית וכו')
ני"ז	8	תרג או סמ	טקסטים בטיבטית קלאסית
ני"ז	4		שיעורים וסמינרים בתחום התרבות הטיבטית והבודהיזם

3. המדור לשפות וספרויות אחרות של הודו וסביבתה

ני"ז	8-4		מבוא לאחת השפות הבאות: טיבטית, פאלי או הודית אמצעית, טמילית, טלגו, הינדית, אורדו, בורמזית, תאית
ני"ז	8-4		טקסטים למתקדמים בשפה הנבחרת
ני"ז	4		שיעור או סמינריון בספרות או בנושא תרבותי הקשור לשפה הנ"ל

4. המדור לדתות הודו והגותה

נ"ז	4	שו"ת	מבוא לדתות הודו
נ"ז	8-4	תרג או סמ	נושאים מונוגרפיים בחקר הדת בהודו
נ"ז	4	תרג	מיתולוגיה ואפוס בהודו
נ"ז	8-4	שו"ת או סמ	האסלאם בהודו
נ"ז	8-4	שו"ת או סמ	בודהיזם
נ"ז	4	שו"ת או סמ	פילוסופיה הודית

לימודי הכנה

ייקבעו בהתייעצות בין התלמידים והמורים, בהתאם למדור הבחירה ולאפשרויות הקיימות.
להלן רשימה של תחומי ההשלמה:
- בלשנות הודית
- בלשנות הודו-אירופית
- בלשנות איראנית
- דתות איראן
- היסטוריה של הודו
- תולדות הספרות ההודית
- הבודהיזם במזרח הרחוק
וכן קורסי רקע נוספים שייקבעו מזמן לזמן לפי האפשרויות.

סדר הבחינות

תנאי המעבר משנה א' לשנה ב': ציון 60 בשפה הנלמדת.

ג. מגמת לימודי איראן - בשנה"ל תשס"ז לא תיפתח המגמה.

המגמה כוללת קורסים בתחומים הבאים: שפות איראניות עתיקות ואמצעיות; שפות וספרויות איראניות חדשות; ולימודים איראניים-יהודיים. הקורסים ייקבעו בהתייעצות של התלמידים עם יועץ החוג ובהתאם לאפשרויות המצויות בחוג.

מכסת הלימודים הכוללת: 64 נ"ז כולל עבודה סמינריונית אחת בשנה ב' (4 נ"ז), עבודה סמינריונית אחת בשנה ג' (4 נ"ז) ובחינה על חומר קריאה נוסף בסוף השנה השלישית (4 נ"ז) (ראו עמ' 172).

מתוך לימודים אלה 12 נ"ז צריכות להיות בלימודי מבוא והשלמה ו-2 נ"ז בהדרכה מתודולוגית מהחוג ללימודי האסלאם והמזה"ת.

תלמידים בעלי ידיעה קודמת בפרסית יהיו פטורים מלימודי יסוד בשפה זו, לאחר בדיקה. התלמידים יחויבו תחת זאת בלימודים אחרים לפי רמת ידיעתם בפרסית באישורו בכתב של יועץ החוג. תלמידים, אשר עיקר לימודיהם במדור של שפה וספרות פרסית ושפות וספרויות איראניות חדשות אחרות, חייבים ללמוד לפחות שנה אחת ערבית.

תלמידים אשר יוכיחו ידיעה מספקת בערבית, ילמדו תחת זאת לימודים אחרים לפי אישורו של יועץ החוג. תלמידים אלה יכולים ללמוד שפה מערבית שנייה באישור יועץ החוג. עבור לימוד שפה זו יוכרו 4 נ"ז בלבד.

תלמידים המתכוונים ללמוד פרסית למתחילים ואינם יודעים ערבית, חייבים ללמוד את האלף-בית של השפה לפני תחילת שנת הלימודים.

פירוט הלימודים במגמת לימודי איראן:

1. שפות איראניות עתיקות ואמצעיות

ני"ז	8	שו"ת או סמ	אווסטית
ני"ז	4	שו"ת או סמ	פרסית עתיקה
ני"ז	8	תרג	פהלווי
ני"ז	4	תרג או סמ	פרסית אמצעית מאניכיאית
ני"ז	4	תרג או סמ	פרתית
ני"ז	4	סמ	כתובות סאסאניות
ני"ז	8-4	סמ	סוגדית

וכן שפות אחרות בתחום לפי האפשרויות.

2. שפות וספרות איראניות חדשות:

ני"ז	4	תרג	פרסית קלאסית
ני"ז	8	תרג	פרסית ספרותית מודרנית
ני"ז	8-4	סמ	להגים פרסיים
ני"ז	4	שיעור	דקדוק פרסי שיטתי
ני"ז	4	תרג	פרוסודיה פרסית קלאסית
ני"ז	4	תרג	תאגייכית
ני"ז	4	תרג או סמ	כורדית
ני"ז	4	שיעור	ספרות פרסית קלאסית
			ספרות פרסית למן המאה ה-16
ני"ז	4	שיעור או סמ	עד לראשית המאה ה-20
ני"ז	4	שיעור או סמ	ספרות פרסית מודרנית
ני"ז	4	שיעור	ספרות תאגייכית
ני"ז	4	שיעור	ספרות פרסית בהודו
ני"ז	4		סמינריון בסוגיה ספציפית בספרות פרסית קלאסית
			סמינריון בסוגיה ספציפית בספרות פרסית
ני"ז	4		למן המאה ה-16 עד ראשית המאה ה-20
ני"ז	4		סמינריון בסוגיה ספציפית בספרות פרסית מודרנית

וכן שפות וספרויות נוספות באזור התרבות האיראנית לפי האפשרויות

3. לימודים איראניים-יהודיים

ני"ז	4	תרג או סמ	פרסית יהודית קדומה
ני"ז	4	תרג או סמ	תאגייכית-יהודית
ני"ז	4	תרג או סמ	תאתית-יהודית
ני"ז	2	תרג	קריאה בכתב-יד פרסיים-יהודיים
ני"ז	4	שיעור או סמ	פרקים בתולדות היהודים באיראן
ני"ז	4	שיעור	קהילות יהודיות במרכז אסיה

לימודי מבוא

ני"ז	4	שיעור	מבוא לפילולוגיה איראנית
ני"ז	4	שיעור או סמ	מבוא לבלשנות הודו-אירופית
ני"ז	4	שיעור או סמ	היסטוריה של איראן
ני"ז	4	שיעור או סמ	גאוגרפיה של איראן
ני"ז	4	שיעור או סמ	דתות איראן
ני"ז	4	שיעור או סמ	מבוא לאמנות איראנית
ני"ז	4	שיעור או סמ	וכן קורסי מבוא נוספים שייקבעו לפי האפשרויות.

לימודי הכנה

ני"ז	8	תרג או סמ	וידית או סנסקריט קלאסית
ני"ז	8	תרג או סמ	ארמית
ני"ז	8	שיעור או סמ	ערבית
ני"ז	8	שיעור או סמ	לימודי האסלאם
ני"ז	4	שיעור או סמ	מוסיקה באיראן
ני"ז	4	שיעור או סמ	אמנות האסלאם
ני"ז	4	שיעור או סמ	ארכאולוגיה איראנית
			וכן לימודי השלמה אחרים מתחומים רלוונטיים שייקבעו לפי האפשרויות.

סדר הבחינות

תנאי המעבר משנה א' לשנה ב': ציון 60 בשפה הפרסית.

ד. מגמת לימודי ארמניה

המגמה כוללת שני מדורים: 1. ארמנית קלאסית; 2. ארמנית חדשה. תלמידים הבחרים במגמה זו ילמדו קורסים מתוך שני המדורים הרשומים מטה. אחד בהיקף של 16 ני"ז והשני בהיקף של 20-24 ני"ז. כמו כן ילמדו לימודי מבוא (8-12 ני"ז) ולימודי השלמה (8-12 ני"ז). סה"כ 64 ני"ז (כולל עבודות בכתב), ראו עמ' 175.

1. מדור ארמנית קלאסית

ני"ז	4	שו"ת	דקדוק הארמנית הקלאסית
ני"ז	12-8	תרג או סמ	טקסטים בארמנית קלאסית
ני"ז	12-8	שיעור או סמ	נושאים מונוגרפיים במחקר
ני"ז	4	תרג או סמ	הספרות או השפה פליאוגרפיה ארמנית

2. מדור ארמנית חדשה

ני"ז	8-6	שו"ת	ארמנית ספרותית חדשה
ני"ז	8-6	שו"ת	ארמנית מדוברת חדשה
ני"ז	4	תרג או סמ	דיאלקטים ארמניים
ני"ז	8-4	תרג	טקסטים בארמנית חדשה
ני"ז	12-8	שיעור או סמ	נושאים מונוגרפיים בחקר השפה או הספרות

לימודי מבוא

- מבוא לבלשנות הודו-אירופית
 - היסטוריה של ארמניה
 - מבוא לספרות העם הארמני
 - תולדות הספרות הארמנית
 - היסטוריה של התקופה הביזנטית
 - תולדות האמנות הארמנית
 - היסטוריה של הקוקז
 - תולדות הכנסייה המזרחית
 - היסטוריה של איראן
 - היסטוריה של התקופה העות'מאנית
- וכן קורסי רקע שייקבעו מוזמן לזמן בהתאם לאפשרויות.

לימודי הכנה - (רשימה מוצעת)

8	ני"ז	יוונית
8	ני"ז	איראנית אמצעית
8	ני"ז	סורית
8	ני"ז	תורכית
8	ני"ז	רוסית
8	ני"ז	גרוזית
8	ני"ז	אוררטית

לתלמידי כל המגמות

עבודות סמינריוניות

בשנה ב' על התלמידים לכתוב עבודה סמינריונית (4 ני"ז) כתנאי לקבלתם לסמינריון בשנה ג'. בשנה ג' יכתבו התלמידים עבודה סמינריונית (4 ני"ז) במדור אחד לפי בחירתם (במגמת לימודי איראן, במדור העיקרי).

תנאי מעבר

משנה א' לשנה ב'

1. ממוצע משוקלל של 60 לפחות. במגמת לימודי איראן חובה לעמוד בבחינה בנושאי לשון וספרות כפי שייקבעו על-ידי מורי החוג.
2. ציון עובר בשאר החובות (המבואות, השלמה וקורסי רקע).
3. הנכשלים במקצוע אחד מקבוצת המקצועות בסעיף 2, המשך לימודיהם ייקבע על-יד מורי החוג.

משנה ב' לשנה ג'

כתיבת עבודה סמינריונית בשנה ב', בהתאם לדרישת המורה, מהווה תנאי קבלה לסמינריון בשנה ג'.

חלוקת הלימודים לפי השנים

במגמה התרבותית - היסטורית

<u>סה"כ</u>	<u>ל' הכנה</u>	<u>שפה</u>	<u>מגמה</u>	
20	8-4	-	16-10	שנה א'
20	4-2	12-8	12-10	שנה ב'
16	4-2	8-4	10-8	שנה ג'
6				עבודות
<u>64 נ"ז</u>	סה"כ			

במגמת לימודי הודו

<u>סה"כ</u>	<u>ל' הכנה</u>	<u>מדור ג'</u>	<u>מדור ב'</u>	<u>מדור א'</u>	
20	4	8-4	8-4	8-4	שנה א'
20	8-4	4	4	8-4	שנה ב'
12		(4)	(4)	4 (סמ)	שנה ג'
<u>52</u>	סה"כ				
8					עבודות בכתב
4					בחינה ב"חומר קריאה נוסף", חובה
<u>64 נ"ז</u>	סה"כ				

לתלמידי המדורים המורחבים : לימודי השלמה ונ"ז בתוך המדור המורחב.

במגמת לימודי איראן

(החלוקה בין המדורים ניתנת להתאמה לפי התעניינות התלמידים)

<u>סה"כ</u>	<u>מבואות ול' הכנה</u>	<u>מדור ג'</u>	<u>מדור ב'</u>	<u>מדור א'</u>	
20-18	4-2	4	8-4	8-4	שנה א'
20-18	4	4	8-4	8-4	שנה ב'
14-12	4-2	4-2	8-4	8-4	שנה ג'
<u>52</u>	סה"כ				
8					עבודות בכתב
4					בחינה ב"חומר קריאה נוסף", חובה
<u>64 נ"ז</u>	סה"כ				

במגמת לימודי ארמניה

סה"כ	ל' הכנה	מדור ג'	מדור ב'	מדור א'	
20	4	8-4	8-4	8-4	שנה א'
20	4	4	8-4	8-4	שנה ב'
16	(4)	(4)	4	8-4	שנה ג'
<u>56</u>	סה"כ				
8					עבודות בכתב
<u>4</u>					בחינה ב"חומר קריאה נוסף", חובה
64 נ"ז	סה"כ				

מסגרת לימודי חוג משני

בכל המגמות: (הודו, איראן וארמניה)

16	ני"ז	לימודי שפה במגמה הנבחרת
16	ני"ז	שיעורים ותרגילים במגמה הנבחרת
<u>4</u>	ני"ז	לימודי בחירה מחוגים קרובים, באישור מורי החוג
36	ני"ז	סה"כ

הערות

1. ניתן לכתוב עבודה סמינריונית במקום 4 נ"ז בלימודי בחירה.
2. תלמידים המעוניינים להמשיך למ"א חייבים לכתוב עבודה סמינריונית.
3. תלמידים יוכלו לרכז את לימודיהם באחת המגמות.
4. בוגרי החוג המבקשים להמשיך בלימודים מתקדמים בלימודי הודו / לימודי איראן / לימודי ארמניה, יכולים לעשות זאת בשני אופנים:
 - א. לימודים במסגרת **תכנית אישית למ"א** (ראו דוגמאות עמ' 73-81).
 - ב. בחוג למדע הדתות במגמת לימודי הודו / לימודי איראן / לימודי ארמניה (ראו עמ' 196).